

Óli Jacobsen

Anna Evensen: GRINDABOÐ FYRI 100 ÁRUM SÍÐANI

*Anna Evensen greiddi eisini frá grindaboðum,
soleiðis sum hon mintist tey í 1924*

Ide sidste aar har der vist slet ikke været nogen Grind. Anderledes da jeg var Barn, da kom der meget ofte Grind til Thorshavn. Grindeflokken kunde pludselig vise sig mellem Øerne, og der var et glimrende Efterretningssystem, der satte Færingerne istand til at følge Grindeflokken.

Færingers spejder hver eneste Dag efter Grind.

Glaðing á Skællingi

Paa en Gang blusser en stærk Røg i tre Søjler op ved Bygden Skælling. Dette Signal betyder, at der er Grind, og at Grinden er lige ved Skælling. Havde den været et andet Sted længere borte, var der tændt et eller to Blus, alt efter Stedets Beliggenhed. Nu bliver der Liv i Bygden. Raabet: "Grindebud!" genlyder alle Steder fra, og man svarer fra Kvivig med en lignende Røgsøjle for at Skællingsfolk skal kunne se, at Signalet er opdaget. Af Sted, saa hurtigt som han kan, løber en Mand over Fjeldet til Vestmanhavn for at raabe Grindebud der, medens alle i Kvivig er i febrilsk Bevægelse for at komme ud til Grinden saa snart som muligt. I Spring iler Mændene fra deres Arbejde paa Bøen ned til Baadehusene, trækker Ottemandsfarerne paa Søen, henter Grindevaabnene frem: Spyd paa en god halv Alens længde og 4 Tommers Bredde med et 4 Alen langt Træskæft, svære Jernkroge med en lang Line ved, Harpuner til at hage sig fast i Hvalerne med og endelig mindre Sten til at kaste efter Grinden.

Koner og Piger kommer løbende med Madskrin, samt Tøj og Strømper til Mændene. I utrolig Fart er alt dette besørget og med skummet staaende op om Stævn- en ror Baadene af Sted ud imod Skælling. En Baad er allerede derude. Den har en Trøje paa Toppen

Grindadráp i Havn. Úr bókini hjá Onnu Evensen

af Masten, hvilket er et Tegn paa, at den har fundet Grinden. Det er en Baad fra Vaagø, som langt ude paa Havet har set Flokken og har haft Held til med Stenkast, at drive den ind mod Vaagø. Langt om længe er den kommet saa nær Land, at der er Haab om, at Tegnet paa Masten kan opdages enten af Sandevaags eller Midvaags Mænd, saa kommer Taagen og bringer alt til at Glippe. Nærmere og nærmere ind mod Land gaar Grinden, dreven af Strømmen.

Grindaboð!

Mandskabet raaber af alle Kræfter: "Grindebud!" men ingen hører det. Ganske langsomt fører Strømmen saa Baad og Grind forbi Troldkonefingeren mod Strømmen. Paa en Gang letter Taagen, og i samme Nu faar Skællingsfolk Øje paa det Skuespil, der opføres lige ved dem: Baaden, der søger at holde sammen paa den store Flok, som gaar temmelig spredt, idet en og anden lille Flok skiller sig fra Hovedflokken og gaar sin egen Kurs, men vender igen, naar den ser, at de andre ikke følger. Grinden er ganske tam og lader sig villigt drive, naar Manden, som staar i Forenden af Baaden,

kaster Linestenen ud og igen hal- er den ind til sig, hvorved han frembringer Luftblærer i Vandet, som skræmmer Hvalerne; men de forstyrres meget mere af en Flok mindre Delfiner, Kvessinger, som springer højt op i Luften, farer midt ind mellem Grindehvalerne og, som det synes, i deres Kaadhed driller dem ved at bide i dem eller løbe paa Tværs af dem.

Rakstur in á Vestmanna

Saa snart Baadene fra Kvivig og de andre nærmeste Bygder er komne til Grinden, begynder

Drivningen af den, hvor gerne end Vaagøbaadene vil have dem tilbage til Vaagø, maa det opgives, da Strømmen er imod, og den ikke lader sig drive imod den. Man maa prøve saa hurtigt som muligt at faa den til Vestmanhavn, før Strømmen vender. Med et lille Sprøjt, hver Gang der drages Aande, svømmer Hvalerne af Sted og Baadene bagefter. Rygfinnerne af Form som en skæv Trekant, stikker op over Søen. Nu og da dukker en Hval dybere ned og stikker Halen i vejret, før den forsvinder, medens en anden sætter hele sit kuglerunde Hoved op over Overfladen.

Hen mod Vestmanhavn gaar Farten, og ti store Baade fra Vestmanhavn slutter sig til de øvrige. Nu kommer det kritiske Øjeblik. Strømmen vender og bliver snart saa stærk imod, at kun de bedst bemandede Baade kan holde sig midt ude paa Fjorden, medens de andre maa søge ind mod Land paa begge Sider, hvor Strømmen er svagere.

Drápið

Lige ud for Vestmanhavns bygden, hvor Vandet er spejlblankt uden Strøm, ligger en stor Flok Skarver. Den bliver skræmt af Kvessinger-

ne og flyver ind mod Bunden af Bugten, men saa lavt, at Vingerne stadig basker i Vandet.

I rasende Fart, saa ingen Baad er i Stand til at følge, gaar det ind i Bugten. Grindehvalerne skyder næsten hele deres tunge Krop over Vandfaldet og falder ned med et vældigt Plask for igen at tage en svær sø med sig, naar de paany skyder op.

Nu da Grinden er kommet i Havn, gaar der Grindebud til de andre Bygder paa Strømø og Vaagø, og Tilberedelserne træffes til at dræbe Grinden den næste Morgen naar det tilstrækkelige Mandskab er kommet, og naar Floden er paa sit højeste. Et svært Garn af tykke Tov med tomme Tønder som Flod bliver spændt over Bugten, hvor denne er smallest, og et andet mindre Garn bliver sat skraat ud fra Land for at Baadene kan drive Grinden ind mellem dette og Stranden.

I Løbet af Natten kommer Baadene fra de fjerne Bygder og tillige en stor Mængde Mænd gaadende over Land. Sysselmanden fra Thorshavn er ogsaa kommen. Grindeformændene, har Dannebrogssflag paa deres Baad og er allerede ved Dag gry i travl Virksomhed med at ordne alt. Mændene paa Strandbredden er forsynede med store Knive for at skære Halsen over paa de Hvaler, der løber paa Land. Med stenkast bliver Flokken drevet ind mod Garnet. Et Spydstik i Halsen paa den bagerste Hval jager denne ind mellem Flokken og sætter den i Fart. Under høje Raab fra Mandskabet, der flittigt bruger Spydene, farer Grinden ind mellem Garnet og Landet. Den yderste Ende af Nettet trækkes ind mod Land, og Grinden er indespærret. Baade lægger sig hele Vejen langs Garnet for at hindre Hvalerne i at tynge det ned og slippe over; andre ror inden for Nettet og bruger Spyd-

Grindadráp i Miðvági. Úr bókini hjá Onnu Evensen